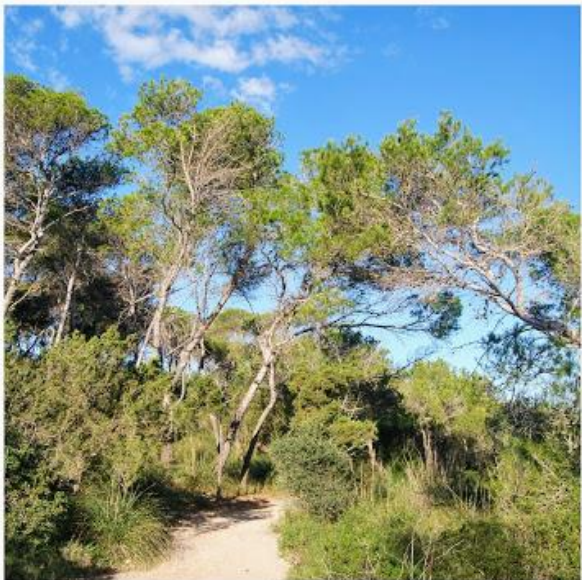

Memòria de gestió del Parc Natural de Mondragó 2017

Presentació

El parc natural de Mondragó fou declarat mitjançant el Decret 85/1992, de 18 de novembre, modificat pel Decret 39/2002, de 15 de març. Així mateix, el seu Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de Mondragó (PORN) s'aprovà per acord del Consell de Govern de dia 10 de setembre de 1992.

El territori que conforma el parc natural Mondragó es troba inclòs íntegrament dins el lloc d'interès comunitari (LIC) i dins la zona d'especial conservació per a les aus (ZEPA) denominats Mondragó. Per tant, formen part de la Xarxa Natura 2000 a les Illes Balears, que deriva de la Directiva 92/43/CEE, d'Hàbitats.

La memòria de gestió és el document on queden reflectits les dades, resultats i conclusions més significatives dels diferents programes i projectes desenvolupats durant l'any en un espai natural protegit.

Es denominen programes aquelles activitats de gestió continuada al llarg del temps, generalment poc variables d'any en any. Per altra part, els projectes són conjunts d'actuacions puntuals, amb un objectiu identificat i concret, que s'assoleixen en un termini de temps determinat i generalment curt (un o pocs anys), en contraposició als programes, que tenen objectius a molt llarg termini o de durada indeterminada.

L'objectiu prioritari d'aquesta memòria és reunir en un document la informació rellevant de gestió realitzada durant el 2017 en el parc natural de Mondragó. És important la utilitat interna d'aquest document pels gestors de l'espai en vistes a millorar la gestió de cara al futur.

Seguidament es passen a enumerar les actuacions i conclusions més significatives dels programes i projectes inclosos en les 10 àrees de gestió que conformen el present document.

ÍNDEX

Presentació	2
Sumari.....	3
1. Junta rectora i equip de gestió del parc.....	5
1.1 Junta Rectora.....	6
1.2 Equip de gestió	6
2. Balanç econòmic 2017.....	8
2.1 Estat de despeses 2017.....	9
2.2 Estat d'ingressos 2017.....	10
3. Actuacions	11
3.1 Àrea de gestió per a la conservació.....	13
3.1.1 Programa de prevenció d'incendis i sanitat forestal.....	13
3.1.2 Programa de conservació de la flora i la vegetació.. ..	13
3.1.3 Programa de conservació de la fauna.....	14
3.1.4 Programa de gestió agrícola	15
3.1.5 Programa de control d'espècies al·lòctones.....	16
3.1.6 Programa de conservació del sistema dunar de s'Amarador	18
3.1.7 Projecte de restauració ambiental de la zona de ses Fonts de n'Alis	18
3.1.8 Projecte de condicionament dels elements etnològics d'interès interpretatiu associats a l'itinerari de s'Hort d'en Metge	19
3.2 Àrea de desenvolupament socioeconòmic	20
3.2.1 Programa de col·laboració institucions i propietaris	21
3.3 Àrea d'ús públic.....	22
3.3.1 Programa d'informació i atenció al públic	23
3.3.2 Programa de publicacions	25
3.3.3 Programa de senyalització	26
3.3.4 Programa de millora de la mobilitat al parc	26
3.3.5 Programa d'interpretació i educació ambiental	27
3.3.6 Programa d'agenda d'activitats.....	28
3.3.7 Projecte 25 anys de parc	29
3.3.8 Projecte d'adequació de la caseta de can Cano	32
3.3.9 Estudi de la capacitat de càrrega del Parc	32

3.3.10 Projecte de seguiment del funcionament dels aparcaments del parc.....	32
3.4 Àrea d'investigació i seguiment	34
3.4.1 Programa de seguiment de paràmetres meteorològics	35
3.4.2 Programa de seguiment d'hàbitats i espècies.....	36
3.4.3 Programa de seguiment de les aigües dels estanys.....	37
3.4.4 Programa de manteniment de la base de dades de biodiversitat	38
3.4.4 Programa de foment de la investigació	39
3.5 Àrea de participació	40
3.5.1 Programa de comunicació	41
3.5.2 Programa de voluntariat	43
3.5.3 Programa de Junta Rectora	44
3.6 Àrea de manteniment.....	45
3.6.1 Programa de manteniment general	46
3.7 Àrea de vigilància.....	48
3.7.1 Programa de vigilància	49
3.8 Àrea d'administració	
3.9 Àrea de planificació	
3.10 Àrea d'avaluació	50

1 Junta Rectora i equip de gestió del parc

1.1 Junta Rectora

La Junta Rectora és l'òrgan de participació on es troben representats tots els sectors implicats en la gestió, conservació i altres activitats relacionades amb el Parc.

Durant l'any 2017 s'ha realitzat una Junta Rectora ordinària, el dia 28 de juny.

1.2 Equip de gestió

Director

Tomàs Bosch Llull

Tècnica d'espais naturals

Maria de Gràcia Salas Bas

Educadors ambientals

Gabriel Payeras Grau

Jordi Amengual Català

Informadores

Alicia Fraile Pérez

Llúcia Hernández Lorenzo

Auxiliar administrativa

Joana Vicens Lladó

Brigada de conservació

Bibià Belmar Cirer (capatàs)

Rafel Mateu (treballador de biodiversitat)

Eloïna Ribas Cerdà (treballadora de biodiversitat)

Brigada forestal (durant la temporada d'incendis ha format part de l'operatiu de la campanya d'extinció d'incendis forestals)

Pep Martorell Seguí

Maria Astori Martínez

Juan Cladera Torres

Ramon M. Blanco Pérez

Agent de medi ambient

Josep Rullan (fins el mes de gener)

Jaume Salvà (a partir de febrer)

Estudiants en pràctiques (del programa formatiu de pràctiques externes de la UIB)

Jordi Antolí i Mandigorra (IES Josep Sureda Blanes) (des del 27 de març al 12 de maig)

Antoni Andreu (IES Josep Sureda Blanes) (des del 27 de març al 12 de maig)

María de los Angeles Garrones (Joan Taix) (des del 11 de maig fins el 14 de juny)

A més d'aquest equip, també s'ha contractat personal externament per realitzar determinades tasques i ha intervingut personal de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.

2 Balanç econòmic 2017

2.1 Estat de despeses

Durant l'any 2017 s'han invertit al parc natural de Mondragó **102.605,42 €** (sense comptabilitzar les despeses de personal ni despeses corrents).

La següent taula mostra les despeses efectuades per àrees de gestió al 2017, tant les corresponents a IBANAT (facilitades pel seu Departament econòmic) com les corresponents a la Direcció General, comparades amb les quantitats pressupostades en el corresponent programa anual:

Àrea de gestió	Pressupost DG	Pressupost Ibanat	Pressupost altres entitats	Despesa DG	Despesa Ibanat	Despesa altres entitats
Conservació	18.000	3.500	33500*	34.245,28	4.069,23	22.345,01
Ús públic	17.000	8.000		20.304	2.166,09	
Investigació i seguiment	8.000	3.000		6.400	2.813,98	
Participació	0	100				
Manteniment	3.000	13.900		1.484	8.614,84	
Administració	0	6.500			7.353,55	
SUBTOTAL	46.000	35.000		62.596,27	17.664,14	
TOTAL	114.500			102.605,42		

*Pressupost corresponent al "Projecte de condicionament dels elements etnològics d'interès interpretatiu associats a l'itinerari de s'Hort d'en Metge", finançat pel Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (FOGAIBA) a través del Programa de Desenvolupament Rural (PDR).

2.2 Estat d'ingressos

Les dades corresponents als ingressos obtinguts pel parc natural de Mondragó al llarg de 2017 ascendeixen a 112.691,40 € repartits entre els ingressos de la botiga i de la concessió dels aparcaments.

Les quantitats ingressades queden reflectides a la següent taula:

	Quantitats ingressades
Botiga	111,40 €
Aparcaments	112.580 €

3.1 Àrea de gestió per a la conservació

3 Actuacions

3.1 Àrea de gestió per la conservació

Amb els programes i projectes inclosos en aquesta àrea de gestió es pretén garantir la conservació i recuperació dels hàbitats, espècies i patrimoni etnològic de l'espai natural protegit.

3.1.1 Programa de prevenció d'incendis i sanitat forestal

L'objectiu d'aquest programa és disminuir el risc d'incendis forestals mitjançant la silvicultura preventiva.

S'han realitzat tasques de retirada de pins afectats per *Tomicus*, a principis d'any s'actuà principalment a la zona de darrera la platja de s'Amarador.

Tasques de retirada de pins afectats per *Tomicus*

Així mateix, durant tot l'any 2017 s'han revisat i canviat els atraients per les quaranta trampes instal·lades en diferents punts del parc per capturar escarabats perforadors dels pins, principalment *Tomicus* i *Orthotomicus*.

3.1.2 Programa de conservació de la flora i la vegetació

L'objectiu d'aquest programa és aconseguir una superfície favorable de boscos i matollars i millorar la seva funció com a hàbitat.

La primera setmana del mes d'abril es va realitzar una plantació de joncs a s'Amarador, en un costat del camí d'accés a la platja per la part central per tal de recuperar els tiranys oberts pel trepig dels visitants. Així mateix, per tal de protegir aquesta plantació s'han instal·lat pals i cordes dissuasòries per evitar el pas dels usuaris.

Durant el mes de març es varen dur a terme tasques de restauració d'un punt d'abocament il·legal de residus a la zona des torrent Fondo. Una vegada retirades unes dues camionades d'enderrocs per part de l'Ajuntament de Santanyí, la brigada del parc realitzà una plantació d'un 30 espècies pròpies de l'hàbitat: mates, ullastres, pins, estepes, aladerns... (veure programa de manteniment)

En el mes d'abril, amb alumnes del CEIP Mare de Déu de Consolació plantaren una sèrie d'espècies autòctones just darrera la platja de s'Amarador per tal de reforestar la zona, que en els darrers anys quedà afectada pe un cap de fibló i pels efectes de la plaga d'escarabats perforadors, com el *Tomicus*. Entre les espècies plantades destaquen savines, pins, matex, ullastres i aladers (veure programa de voluntariat).

En el mes de maig, amb un voluntariat amb nins organitzat amb la Fundació La Caixa es regaren diverses reforestacions fetes els darrers dos anys a la zona de sa Guàrdia den Garrot per tal d'assegurar la supervivència de les plantes més joves.

A mitjans del mes de novembre, amb alumenes de l'IES Santanyí es dugueren a terme dues reforestacions en dues parcel·les d'aproximadament 1.000 m² cada una, ubicades en el camí des cap de sa Paret, el que va cap a s'Amarador, de propietat municipal. S'hi han plantaren un centenar d'espècies autòctones per tractar de recuperar l'estat natural del terreny: pins, savines, ullastres, mates, aladerns, llampúdols, estepa llimonenca, estepa blanca i garlanda (veure apartat programa de voluntariat).

3.1.3 Programa de conservació de la fauna

L'objectiu d'aquest programa és millorar l'estat de conservació de les espècies que destaquen pel seu grau d'amenaça o singularitat, sobretot les endèmiques o de distribució reduïda, afavorint les poblacions locals i els hàbitats que ocupen.

A principis d'any, la brigada de conservació del parc dedicà una sèrie de jornals a fer nous abeuradors per a la fauna en diferents punts de les finques públiques de ca na Martina i de s'Hort d'en Metge.

A principis del mes d'abril, amb alumnes del CEIP Mare de Déu de Consolació s'amollaren tortugues (*Testudo hermanni*) recuperades al COFIB. A la zona de s'Hort des Metge se n'amollaren 20 individus i a l'itinerari del mirador de ses Fonts de n'Alis se n'amollaren 40.

També durant aquest mes es feu un tancament en una de les finques amb basses temporals per tal de reduir l'impacte que hi podia provocar el bestiar. Aquesta actuació es va realitzar d'acord amb l'estudi seguiment de la biodiversitat associada a l'hàbitat 3170 basses i estanys temporals mediterranis que havia realitzat en anys anteriors.

3.1.4 Programa de gestió agrícola

L'objectiu d'aquest programa és conservar, potenciar i recuperar el paisatge agrari tradicional de les finques públiques del parc natural de Mondragó.

Una de les actuacions previstes en aquest programa és la de mantenir en bon estat i restaurar, si cal, els tancats de paret seca de les parcel·les agrícoles. Per això, a principis del mes de febrer una brigada de s'Estel de Llevant ha dedicat una part dels 45 jornals inclosos com a millora del contracte d'explotació dels aparcaments a arreglar una part dels esbaldrecs de paret seca de la finca pública de Can Cano.

En el mes de setembre, Ivan Cunill, prèvia autorització de l'Institut Balear de la Natura, va recollir els fruits secs de les finques públiques agrícoles. En total s'aplegaren 3.600 kg de garroves i 215 kg d'ametlles.

En el mes d'octubre, es substituï una barrera de ferro per una de fusta en la finca pública de s'Amarador.

En el mes d'octubre s'aixecaren uns 100 m2 de paret seca de la finca pública de Can Canonge mitjançant un contracte extern de la Conselleria.

3.1.5 Programa de control d'espècies al·lòctones

L'objectiu d'aquest programa és dur a terme el control d'espècies al·lòctones invasores o potencialment invasores en l'àmbit del parc natural. La invasió d'aquestes espècies constitueix una seriosa amenaça contra la biodiversitat, ja que les espècies exòtiques poden ocupar i/o modificar els hàbitats de les espècies natives.

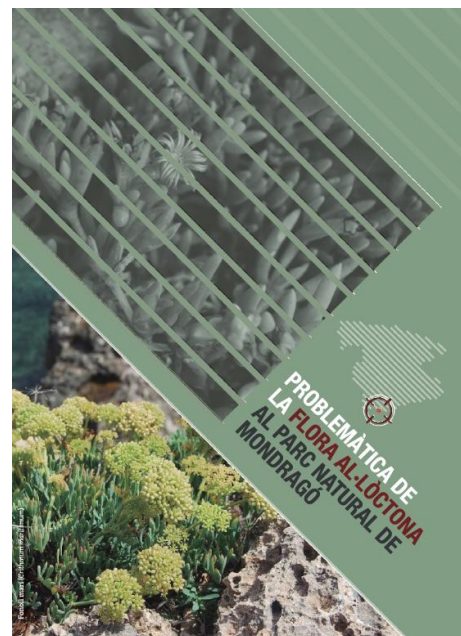
En el mes de gener i febrer s'han dedicat un nombre important de jornals a la retirada de *Senecio angulatus*. La brigada forestal ha retirat aquesta planta d'una parcel·la situada al costat de s'Hort des Tarongers. I una brigada de s'Estel de Llevant també ha dedicat una part dels 45 jornals inclosos com a millora del contracte d'explotació dels aparcaments a retirar aquesta planta d'una parcel·la situada al costat de Can Cano.

Així mateix a principis d'any la brigada de conservació del parc s'ha encarregat de retirar una part dels *Myoporum* spp. que hi havia a la platja de ses Fonts de n'Alis.

En el mes d'octubre, amb l'objectiu que els ciutadans coneguin els problemes sobre la flora al·lòctona, el Parc Natural de Mondragó edità un fullet divulgatiu sobre els problemes de la flora al·lòctona i les alternatives d'enjardinament amb planta autòctona, en català, castellà i anglès, per repartir entre els propietaris i els veïnats d'aquest espai natural.

El fullet està dividit en dues parts: en una, s'explica de manera general què són les plantes al·lòctones i es recullen els problemes que generen al Parc Natural de Mondragó i les principals espècies invasores; i en l'altra, s'exposen els avantatges de l'enjardinament amb planta autòctona i es descriuen les espècies autòctones útils per a enjardinaments, totes pròpies de comunitats vegetals que creixen al Parc Natural. Finalment, també s'hi recullen algunes recomanacions de prevenció i control, com ara evitar plantar espècies invasores al jardí de casa o que es propaguin fora del jardí, si ja n'hi ha, o parar un esment especial a les restes de poda i no deixar-les mai en el medi natural.

Podeu trobar el fulletó en català, castellà i anglès en el següent enllaç:
<https://es.balearsnatura.com/pa.../parque-natural-de-mondrago/>

En el mes de desembre s'inciciaren les tasques descrites en el projecte d'eradicació de flora al·lòctona al caló des Savinar, redactat el novembre de 2016 i finançat per Cemex España Operaciones SLU com a mesura compensatòria. L'objectiu general d'aquest projecte és el de d'eliminar i reduir al mínim possible la presència en la zona des caló des Savinar d'espècies al·lòctones de flora que tenen un comportament invasor o potencialment invasor. Es començà per retirar el *Senecio angulatus* que havia envaït la zona del torrent des Savinar.

3.1.6 Programa de conservació del sistema dunar de s'Amarador

L'objectiu d'aquest programa és garantir un estat de conservació favorable i recuperar el sistema dunar de s'Amarador.

Durant el mes d'abril s'instal·laren uns captadors d'arena en el sistema dunar de la platja de s'Amarador situat al costat de l'escala d'accés des de l'aparcament de ca sa Muda. L'objectiu d'aquesta actuació és el de recuperar la vegetació desapareguda pel trepig de persones i bicicletes per dins el sistema dunar (veure apartat vigilància).

Així mateix, al costat de l'escala d'accés, al costat de l'aparcament habilitat per bicicletes, es feu una petita plantació amb espècies pròpies de les comunitats vegetals de la zona, pins, savines, mates...

3.1.7 Projecte de restauració ambiental de la zona de ses Fonts de n'Alis

L'objectiu d'aquest projecte és conservar i restaurar els diferents hàbitats naturals dels voltants de la zona humida de ses Fonts de n'Alis per afavorir un augment de la biodiversitat associada.

A principis d'any la brigada de conservació del parc s'ha encarregat de retirar una part dels *Myoporum spp.* que hi havia a la platja de ses Fonts de n'Alis (veure apartat 3.1.5).

3.1.8 Projecte de condicionament dels elements etnològics d'interès interpretatiu associats a l'itinerari de s'Hort d'en Metge

L'objectiu d'aquest projecte és el de restaurar els elements etnològics situats al costat de l'itinerari interpretatiu de s'Hort d'en Metge, darrera la platja de s'Amarador, en el Parc Natural de Mondragó, per tal de complementar l'oferta cultural de l'espai natural i de ser un element significatiu de cara a la funció didàctica.

En el mes d'agost s'iniciaren les actuacions incloses en el "Projecte de condicionament dels elements etnològics d'interès interpretatiu associats a l'itinerari de s'Hort d'en Metge", finançat pel Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (FOGAIBA) a través del Programa de Desenvolupament Rural (PDR).

Les tasques executades enguany consistiren en restaurar una caseta emprada antigament pels animals, en sanejar i aixecar més 80 m² de paret seca i començar les tasques per recuperar una antiga canal que portava l'aigua des de la sínia fins a l'hort, així com també el coll del pou que hi ha al costat de la caseta. Aquesta darrera actuació està previst que finalitzi durant el mes de gener de 2018.

3.2 Àrea de desenvolupament socioeconòmic

Aquesta àrea de gestió engloba totes aquelles actuacions encaminades a l'aprofitament sostenible dels recursos naturals i els beneficis socials que potencialment es poden obtenir de l'espai natural protegit al municipi de Santanyí.

3.2.1 Programa de col·laboració amb institucions i propietaris l'Ajuntament de Santanyí i amb altres institucions

Els objectius d'aquest programa són col·laborar amb l'Ajuntament de Santanyí i amb altres institucions per dur a terme accions conjuntes relacionades amb el parc natural i promoure les relacions de col·laboració entre l'administració autonòmica i els propietaris.

A principis de setembre, en col·laboració amb el Servei de Neteja del Litoral de l'Agència Balear de l'Aigua es va realitzar una neteja al caló des Savinar.

REUNIÓ INFORMATIVA SOBRE LA CONVOCATÒRIA D'AJUDES PER ACTUACIONS A EXPLOTACIONS AGRÀRIES SITUADES DINS ESPAIS NATURALS PROTEGITS O ESPAIS DE LA XARXA NATURA 2000

Resolució del president del Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (FOGAIBA) per la qual es convoquen ajudes per a la conservació del patrimoni cultural i natural situat en explotacions agrícoles de les Illes Balears (BOIB núm. 147, de 2 de desembre)

Dia: 21 de desembre de 2017
Hora: a les 17.00 h
Lloc: oficina del Parc Natural de Mondragó
C/ Can Llaneres, 8, Santanyí

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT,
I AGRICULTURA
B I PESCA

A photograph of a rural landscape featuring a green field in the foreground, a line of trees in the middle ground, and a clear blue sky with some clouds.

Dijous, 21 de desembre de 2017 a les oficines de gestió del Parc Natural de Mondragó, va tenir lloc una reunió informativa sobre la convocatòria d'ajudes per actuacions a explotacions agràries situades dins espais naturals protegits o espais de la xarxa natura 2000. Resolució del president del Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (FOGAIBA) per la qual es convoquen ajudes per a la conservació del patrimoni cultural i natural situat en explotacions agrícoles de les Illes Balears (BOIB núm. 147, de 2 de desembre).

3.3 Àrea d'ús públic

3.3 Àrea d'ús públic

Aquesta àrea de gestió agrupa totes aquelles actuacions encaminades a garantir un ús públic de qualitat compatible amb la conservació dels valors naturals i culturals del parc natural i fomentar el seu coneixement i la gestió que s'hi realitza.

3.3.1 Programa d'informació i atenció al públic

L'objectiu d'aquest programa és informar i atendre als usuaris sobre diferents aspectes o dubtes sobre el parc: valors naturals, normativa a complir, tràmits administratius a realitzar, etc. Aquesta tasca es realitza al centre d'informació de ses Fonts de n'Alis i a l'oficina de gestió de Can Crestall.

Les oficines del parc, situades a Can Crestall, s'han mantingut obertes tots els dies laborals, de les 7,30 h a les 15,00 h i s'hi han atès un total de 428 persones. La següent taula mostra el recompte de visitants a les oficines de Can Crestall.

	Illes Balears		Resta Estat	Alemanya	Regne Unit	Altres	Total
	propietaris	resta illes					
Gener	1	9	4	7	1		22
Febrer	3	4	2	5	1		15
Març	2	7	8	12	3		32
Abril	1	6	6	22	8	4	47
Maig	5	17		19	5		46
Juny	3	31	7	18	11	2	72
Juliol	11	11	4	14	2		42
Agost	7		5	13	2		27
Setembre	3	5	9	23	5	4	49
Octubre	4	9	6	10	3		32
Novembre	2	7	4	15	4		32
Desembre	12						12
Total	42	106	55	158	45	10	428

12 de maig: grup d'alumnes de geografia de la UIB

21 de juny: Junta Rectora

A continuació es mostren les dades estadístiques dels visitants que han entrat al centre d'informació de ses Fonts de n'Alis durant l'any 2017.

	Illes Balears	Reste de l'estat	Alemanya	R. Unit	França	Altres països	TOTALS
Gener	35	27	61	23	2	24	172
Febrer	71	52	125	65	16	56	385
Març	129	144	455	162	35	145	1070
Abril	448	296	876	505	226	531	2882
Maig	73	183	617	366	277	583	2099
Juny	42	193	254	266	182	397	1334
Juliol	40	307	178	255	199	493	1472
Agost	34	314	199	229	284	397	1457
Setembre	47	176	406	291	143	409	1472
Octubre	133	108	873	322	192	421	2049
Novembre	109	58	143	43	44	68	465
Desembre	49	43	46	18	8	53	217
TOTAL	1210	1901	4233	2545	1608	3577	15074

No s'han inclòs a la taula les xifres corresponents als col·lectius que han visitat l'espai de forma concertada: escoles, grups de voluntaris, participants en activitats d'agenda, etc.

A continuació es mostra les dades relatives als visitants dels diferents col·lectius que han visitat l'espai natural.

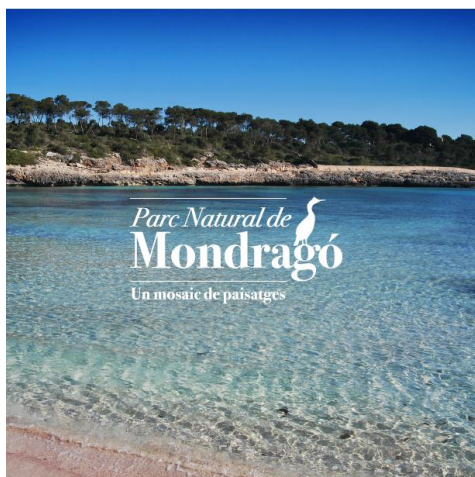
Col·lectius	Núm.	Nombre de participants
Escoles amb educador	51	2217
Visites escolars sense educador	6	428
Escolars no concertats	0	173
Visites guiades	3	6
Activitats d'agenda	15	689
Voluntariat	5	284
Altres (autoritzats i no autoritzats)	17	665
TOTALS	97	4462

En total el nombre de visites al centre d'informació de ses Fonts de n'Alis l'any 2017 ha estat de **19.536**, una xifra lleugerament superior a la de 2016, que fou de 19.360.

3.3.2 Programa de publicacions

L'objectiu d'aquest programa és donar a conèixer els itineraris i els valors de l'espai natural.

Abans de l'estiu es va editar un fulletó informatiu en idiomes amb els accessos principals als dos aparcaments autoritzats del parc.

Amb motiu del 25è aniversari del Parc es va editar el llibre “Parc Natural de Mondragó. Un mosaic de paisatges” en idiomes (català, castellà, anglès i alemany).

Es tracta d'un llibre que inclou els continguts de l'exposició del centre d'informació del Parc Natural de Mondragó.

S'imprimiren un total de 2.000 exemplars: 800 de la versió en català, 400 de la de castellà, 400 de la d'anglès i 400 de la d'alemany.

Durant el 2017 s'ha reeditat el fulletó general del parc amb el Servei de Reprografia.

Així mateix també s'edità un fulletó sobre la problemàtica de la flora al·lòctona en el Parc Natural de Mondragó (veure programa flora al·lòctona).

3.3.3 Programa de senyalització

L'objectiu d'aquest projecte és mantenir en bon estat la senyalització del parc.

En el mes d'abril, d'acord amb les actuacions previstes en el pla de millora de mobilitat del Parc s'instal·laren senyals per evitar l'estacionament il·legal de vehicles. (Veure apartat 3.3.4)

En el mes de juny, degut a la gran afluència de visitants al parc natural i per tal d'evitar l'obertura de tiranys fora dels itineraris, s'instal·laren senyals de tipologia E1.12 segons el *Manual de senyalètica de la xarxa d'espais naturals del Govern de les Illes Balears* de recomanacions "No sortiu del camí" en diferents punts dels itineraris, per informar als visitants que han de seguir els camins senyalitzats i no poden sortir-ne.

3.3.4 Projecte de millora de la mobilitat al parc

L'objectiu d'aquest projecte és evitar el col·lapse circulatori que es produeix als camins i zones litorals, i fer complir les prescripcions del PORN quant a accessos i aparcaments.

Durant el mesos d'abril i maig es varen dur a terme una sèrie d'actuacions per tal de millorar-hi la mobilitat. L'objectiu d'aquestes tasques era, per una banda, evitar els problemes circulatoris i de seguretat que hi ha hagut els darrers estius a les vies i camins secundaris d'aquest espai natural protegit i, per una altra, protegir i conservar els hàbitats i espècies d'interès comunitari que s'hi troben, els quals, per la seva fragilitat, es poden veure afectats negativament per l'afluència massiva i descontrolada de vehicles i visitants.

Per evitar l'estacionament il·legal de vehicles, s'instal·laren senyals de "prohibit aparcar" en els trams finals del camí de s'Amarador i del camí de Cala Mondragó (Can Cano). Així mateix, també es pintaren línies grogues a ambdues bandes de la calçada. A més a més, d'acord amb allò previst en el Pla d'ordenació de recursos naturals (PORN) de Mondragó, s'instal·laren senyals de "prohibit l'accés en vehicle (excepte autoritzats i residents)" en el camí de s'Amarador, a l'altura del creuament amb el camí de Son Cosme Pons, i a l'inici del camí de ses Coves del Rei des del camí de Son Garrot. Aquestes actuacions es varen dur a terme amb la corresponent autorització per part de l'Ajuntament de Santanyí.

Per un altre costat, amb l'objectiu de fomentar els accessos principals al parc i reduir progressivament el flux de visitants a través de vies o camins secundaris, es va editar un tríptic informatiu en català, castellà, anglès i alemany, amb un breu text i un mapa indicatiu de com arribar als dos aparcaments habilitats (veure apartat publicacions).

3.3.5 Programa d'interpretació i educació ambiental

L'objectiu d'aquest programa és donar a conèixer els valors patrimonials del parc natural a la població escolar i adulta, així com fomentar una actitud respectuosa amb el medi ambient.

Els itineraris i tallers que s'han ofert enguany des del parc han estat:

- Descobrir Mondragó amb na Monda.
- Paisatge de marina.
- El litoral de Mondragó.
- El llegat dels nostres padrins.
- Mosaic d'ambients
- La importància de la gestió del sistema platja-duna de s'Amarador.
- Investigam la Biodiversitat (taller).
- Ornaments nadalencs amb motius de la natura (taller).
- Taller de torró d'ametlla (taller de sostenibilitat, novembre i desembre).
- Els fòssils ens expliquen el passat (taller).

Aquestes activitats educatives s'ofereixen de dilluns a divendres i van acompanyades d'una visita prèvia que es realitza al centre educatiu abans de desenvolupar l'itinerari interpretatiu, la qual serveix per introduir els alumnes en la descoberta del parc i concretar amb els mestres i professors els objectius i continguts curriculars de la sortida. Les visites prèvies se solen realitzar entre 7 i 10 dies abans de la visita al parc. Així, s'han fet 52 visites als centres escolars amb 1749 participants.

Durant l'any 2017 s'han realitzat un total de 44 itineraris interpretatius pel parc natural de Mondragó, que han suposat la participació de 1916 participants.

- *Paisatge de Marina*: 19 itineraris amb un total de 895 participants.
- *El litoral de Mondragó*: 13 itineraris amb 518 participants.
- *El mosaic d'ambients*: 5 itinerari amb 234 participants.
- *Descobrim Mondragó amb na Monda*: 7 itineraris amb 269 participants.

Així mateix, s'han realitzat els següents tallers ambientals: 14 en total, amb 402 participants:

- *Taller de sostenibilitat*: 7 tallers amb un total de 164 participants.
- *Ornaments nadalencs amb motius de natura*: 3 tallers amb un total de 68 participants.
- *Taller de fòssils*: 1 taller amb un total de 50 participants.
- *Taller biodiversitat*: 3 taller amb 120 participants

També es varen fer 4 activitats amb escoles de la comarca de Santanyí en les quals hi participaren 398 alumnes.

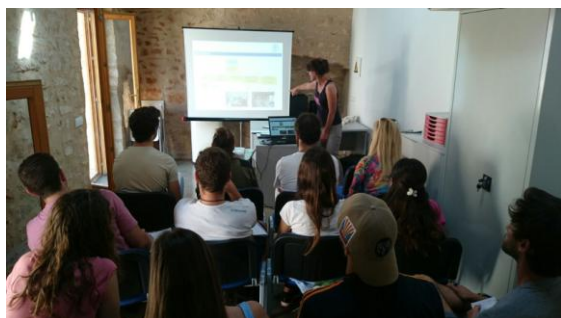
El parc natural ha ofert visites guiades per al públic en general, principalment els dissabtes. Durant el 2017, l'equip d'educació ambiental ha realitzat 3 visites guiades amb un total de 6 participants.

Finalment hem participat en la realització d'un programa de televisió d'IB3 (Gent de la mar), en el qual hi participaren 5 persones del rodatge; i un reportatge per la revista del turoperador Tomas Cook, en el qual hi varen haver 2 reporteres.

	Nombre d'activitats realitzades	Nombre de participants
Visites prèvies	52	1749
Tallers ambientals	14	402
Itineraris interpretatius	44	1916
Visites guiades	3	6
ALTRES	6	405
TOTAL D'ACTIVITATS	119	4478

Taula resum de les activitats d'educació formal realitzades durant el 2017

En el mes de maig un grup d'alumnes de gestió i planificació d'espais Naturals de la UIB visità les oficines de Can Crestall per conèixer les tasques que es duen a terme dia a dia en el Parc.

3.3.6 Programa d'agenda d'activitats

Durant el 2017 s'han programat 23 activitats d'agenda amb una participació total de 676 persones. A la següent taula es mostren les activitats d'agenda organitzades durant l'any 2017:

<i>Títol de l'activitat</i>	<i>Data</i>	<i>Nº de participants</i>
Recompte aquàtiques	14/01/2018	3
Itinerari de s'Hort d'en Metgde	11/02/2017	6
Sa Cova Foradada	25/02/2017	16
Les Basses Temporals	04/03/2017	2
Construcció i col·locació de caixes-niu	11/03/2017	8
Ses Doblegades	18/03/2017	12
Les Orquídies de Mondragó	01/04/2017	6
Volta pel Barranc de s'Amarador	08/04/2017	2
Paisatge de marina	20/05/2017	16
Litoral de Mondragó	03/06/2017	10
Mondragó des de la mar amb La Balear	26/06/2017	14
Mondragó des de la mar amb La Balear	27/06/2017	16
Mondragó des de la mar amb La Balear	28/06/2017	Anul·lat
Mondragó des de la mar amb La Balear	29/06/2017	15
Mondragó des de la mar amb La Balear	30/06/2017	Anul·lat
Fauna i flora del litoral de Mondragó	15/07/2017	9
De s'Amarador a s'Estret des Temps	29/07/2017	21
Paisatge de marina	09/09/2017	0
Amollada de fauna recuperada	23/09/2017	14
Dia Mundial de les Aus	07/10/2017	6
Aniversari Parc	18/11/2017	500
Bolets de Mondragó	02/12/2017	Anul·lat
El cel de Nadal	16/12/2017	Anul·lat

* Les anul·lacions han estat a causa de condicions meteorològiques adverses

Activitat gratuïta

PARC NATURAL DE MONDRAGÓ

Dissabte 9 de setembre

El paisatge de marina

Dades d'interès
A càrrec de: Equip d'Educació i Interpretació Ambiental
Lloc de trobada: Aparcament de Ses Fonts de n'Ara (accés des de Porto Petro)
Destinatari: públic en general
Material necessari: Roba i calçat còmodes, goma, banyador, banyer i aigua
Horari: de 10 a 12.30h
Telèfon d'inscripció: 971181022

PARC NATURAL DE MONDRAGÓ

Dissabte 23 de setembre

Amollada de fauna recuperada

Alliberarem animals recuperats al COFIB

A càrrec: del Centre per a la Recuperació de la Fauna Autòctona de les Illes Balears i l'Equip d'Educació i Interpretació Ambiental del Parc
Lloc de trobada: Centre d'Informació del Parc (devora l'aparcament de Ses Fonts de n'Ara)

Destinatari: Tots els públics

Horari: De les 10 fins a les 13 h
Telèfon d'inscripció: 971 10 10 22 de les 9 fins a les 15 h

3.3.7 Projecte 25 anys de parc

L'objectiu d'aquest projecte és celebrar el 25è aniversari de la declaració del parc natural de Mondragó a través de diferents activitats commemoratives.

Dissabte 18 de novembre, més de 500 persones participaren en les activitats organitzades per celebrar el 25è aniversari de la declaració de Mondragó com a Parc Natural.

A primera hora s'alliberaren animals silvestres recuperats, amb la col·laboració del COFIB. Dos falcons peregrins s'amollaren a la zona de ses Doblegrades i un mussol, una òliba i dos eriçons a la finca de ca na Martina. Després de l'amollada de fauna continuaren les activitats organitzades per l'equip de gestió del Parc Natural de Mondragó.

Un grup visità ses Coves del Rei per descobrir un dels jaciments prehistòrics del Parc Natural mentre que un altre es passejà per l'itinerari de s'Hort d'en Metge per conèixer els seus valors naturals i etnològics.

Al costat del centre d'informació s'organitzaren diversos tallers infantils. Un grup de nins revisà i feu el seguiment de les caixes niu penjades pels voltants, mentre que altres descobriren les llavors forestals gràcies a la col·laboració del Centre Forestal de les Illes Balears (CEFOR). Els més petits es dedicaren a pintar i fer titelles d'animals i plantes pròpies del Parc Natural i a pintar caixes niu.

Lloc de trobada: Centre d'informació de ses Fonts de n'Alis (ctra. de Cala Mondragó, s/n, Santanyí).
Horari: de 10.00 h a 13.00 h. **Telefón d'inscripció** (de 9.00 a 15.00 h): 971 18 10 22

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT,
I AGRICULTURA
B I PESCA

A més a més, pels voltants del centre d'informació de ses Fonts de n'Alis es plantaren uns 80 exemplars d'espècies autòctones, com mates, pins, savines, xiprells, etc., gràcies a la col·laboració de la Xarxa Forestal de les Illes Balears.

I altres participants descobriren racons amagats del Parc Natural fent una divertida gimcana familiar.

En el centre d'informació es va poder veure el vídeo “Mondragó, ara i sempre” realitzat per alumnes i professors de l'IES Santanyí.

A l'exterior del centre d'informació s'exposaren dos murals de més de 3 metres de llarg dibuixats pels alumnes del CEIP Blai Bonet de Santanyí per felicitar el Parc Natural de Mondragó pels seus 25 anys.

Per acabar, després de berenar es lliuraren obsequis als participants: un joc de cartes imantades “lletres i animals” per als més petits, camisetes commemoratives del 25è aniversari del Parc i un llibre “Parc Natural de Mondragó. Un mosaic de paisatges”.

Amb motiu de l'aniversari s'han editat 300 jocs de lletres imantades amb figures d'animals (paquets de 36 lletres). Aquest producte es va repartir entre les nines i nins assistents a la celebració de l'aniversari.

Així mateix i també pels assistents, es feren 491 camisetes en dos colors diferents, model d'home, de dona i de nin.

3.3.8 Projecte d'adequació de la caseta de Can Cano

L'objectiu d'aquest projecte és adequar la caseta de Can Cano perquè pugui ser emprada com a tal i, si escau, realitzar els tràmits administratius per obtenir els permisos necessaris per a la seva obertura com a refugi.

Durant el 2017 s'ha continuat amb la tramitació de la llicències administratives pertinents.

3.3.9 Estudi de la capacitat de càrrega del Parc

L'objectiu d'aquest estudi era conèixer la capacitat d'acollida que té el Parc, especialment les zones més sobrequeüentades.

Tot i que estava previst en el Programa Anual d'Execució, aquest estudi no s'ha realitzat durant l'any 2017 i es preveu la seva realització el 2018.

3.3.10 Projecte de seguiment del funcionament dels aparcaments del parc

L'objectiu d'aquest projecte és dur a terme un seguiment del correcte funcionament dels aparcaments de ca sa Muda i de ca Na Martina, que des del dia 1 de novembre de 2013 són gestionats per l'associació s'Estel de Llevant.

Durant el 2017 s'han realitzat una sèrie de visites per tal de supervisar el compliment del plec de prescripcions tècniques del corresponent contracte. L'adjudicatari s'ha encarregat de mantenir les instal·lacions en correcte estat de funcionament i neteja.

Durant l'explotació del servei, l'adjudicatari ha reservat un nombre de places pel personal del parc i per a les persones que han realitzat alguna activitat d'agenda, voluntariat o alguna altra activitat organitzada per l'espai natural.

D'altra banda, els propietaris de finques privades ubicades en l'àmbit del parc natural i les persones empadronades al municipi de Santanyí han estacionat gratuïtament als dos aparcaments.

En el contracte de gestió estan inclosos com a millora de la proposta econòmica i tècnica quaranta-cinc jornals anuals d'una brigada de manteniment i conservació a disposició de l'espai natural. L'equip de gestió del parc, d'acord amb s'Estel de Llevant s'ha encarregat de fixar el calendari i supervisar les tasques a realitzar per part aquesta brigada. Durant els mesos d'agost i setembre ha realitzat tasques de manteniment, principalment neteja d'itineraris i àrees recreatives i buidatge de papereres. Puntualment també ha ajudat a la brigada del parc a dur a terme altres tasques de conservació.

Durant l'any, el concessionari ha aplicat les tarifes previstes en el plec de prescripcions tècniques del contracte:

- Cotxes: 5€/dia
- Motos : 2 €/dia
- Vehicles amb remolc, caravanes, microbusos i similars: 9€/dia
- Autobusos: 12 €/dia

L'horari d'aplicació de les tarifes ha estat de les 9.00 h a les 20.00 h, des del dia 17 de març fins el dia 31 d'octubre. Les dades facilitades per s'Estel de Llevant sobre l'ocupació dels aparcaments al llarg de 2017 han estat les següents:

	ses Fonts de n'Alis	s'Amarador	Totals
Cotxes	47850	34982	82832
Especials	3996	3883	7879
Motos	1010	853	1863
Autobusos	2	2	4
Caravanes	33	49	82

(dades recollides a la memòria 2017 del Servei d'explotació dels aparcaments situats en el parc natural de Mondragó)

3.4 Àrea d'investigació i seguiment

3.4 Àrea d'investigació i seguiment

Els objectius fonamentals dels programes i projectes inclosos en aquesta àrea són millorar el nivell dels coneixements sobre les espècies i els ecosistemes presents al parc natural i permetre l'avaluació de les amenaces existents i dels resultats de les accions de gestió.

3.4.1 Programa de seguiment meteorològic

L'objectiu d'aquest programa és disposar de dades de les principals variables meteorològiques per caracteritzar el clima local i per establir relacions entre les variables climatològiques i la dinàmica dels ecosistemes. El parc compta amb una estació meteorològica situada al costat del centre d'informació de ses Fonts de n'Alis. El personal del centre d'informació ha recollit diàriament les dades referides a precipitació, temperatura màxima i mínima, evaporació i tipus de meteors. Les dades es prenen a les 9 h a l'estiu i a les 10 h a l'hivern i són enviades mensualment a l'Institut Meteorològic de les Illes Balears.

	<i>T^a màx. mitjana</i> (°C)	<i>T^a mín.</i> <i>mitjana (°C)</i>	<i>T^a mitjana (°C)</i>	<i>Pluja</i> (mm)
Gener	15	6	10,5	122,5
Febrer	17,1	8,4	12,7	44,7
Març	18,7	8,9	13,8	46,9
Abril	20	9,6	14,8	17,6
Maig	23,9	14	19	4,7
Juny	28,3	18,5	23,4	66
Juliol	29,9	20,4	25,2	12
Agost	31	23,5	27,3	8,7
Setembre	26,9	19,4	23,2	32,9
Octubre	24,4	16,5	20,5	51,3
Novembre	19,2	10,3	14,7	47,2
Desembre	16,1	7	11,6	25,7
MITJANES	270,5	13,5	18,1	
TOTAL PLUJA				480,2

*Imatge de les fortes plogudes
del mes de gener de 2017*

3.4.2 Programa de seguiment d'hàbitats i espècies

L'objectiu d'aquest programa és conèixer l'estat de conservació dels hàbitats i espècies prioritàries, detectar canvis o tendències que permetin avaluar si les mesures de gestió aplicades al parc obtenen els resultats desitjats i ampliar la informació existent sobre la biodiversitat de la zona.

A continuació es fa un llistat de les actuacions que s'han realitzat durant el 2017:

1. Seguiment i maneig de caixes niu

Des del 2009 i de forma més o menys continuada es duu a terme una certa gestió, estudi i seguiment de les caixes instal·lades amb resultats d'ocupació que es van estabilitzant. Actualment es troben instal·lades al parc caixes niu model tipus C, caixes niu per formiguer i per mussolet.

Les primeres van dirigits principalment a pàrids però també són molt utilitzades per gorrions i s'ha vist que també els formiguers les seleccionen positivament. Enguany també s'han construït caixes niu per dues espècies de rapinyaires més, un diurn, el xoriguer (*Falco tinnunculus*), i un nocturn l'òliba (*Tyto alba*), amb la intenció d'incentivar la cria d'aquestes espècies que depreden damunt insectes de mida grossa i rossegadors.

Aquesta primavera s'han pogut obtenir bastantes dades de biologia reproductiva de gorrió i ferrerico, així com també obtenir les primeres dades de cria de formiguer a les caixes niu del parc, espècie de la que fins ara només es tenien indicis de visita de les caixes.

2. Seguiment de la biodiversitat associada a l'hàbitat 3170 basses i estanys temporals mediterranis

Amb aquest estudi s'ha tractat de completar la informació existent de les primeres basses temporals estudiades a l'any 2008 incrementant l'àrea d'estudi al tercer grup de basses temporals amb l'únic objectiu general de contribuir al coneixement i gestió de l'hàbitat 3170 Basses i estanys temporals mediterranis dins l'àmbit del Parc Natural de Mondragó.

Els objectius d'aquest estudi han estat els següents:

- Realitzar un inventari o catàleg de flora i fauna present a les Basses i estanys temporals i la seva àrea d'influència.
- Avaluar l'estat d'aquelles espècies pròpies de l'hàbitat, així com les que hagin d'esser objecte de major seguiment per motius de conservació o singularitat.
- Proposar mesures de conservació en relació a l'hàbitat, la flora i la fauna present

3. Estació d'anellament d'esforç constant

Aquest any 2017 s'han realitzat diverses jornades d'anellament concentrades en el període de primavera i tardor per tal de continuar amb la tasca realitzada durant les EEC, i comparar, en la mesura del possible, les dades actuals amb les extretes duran les estacions del període anterior.

Les jornades d'anellament s'han duit a terme entre març i octubre cada deu dies aproximadament segons permeteren les condicions meteorològiques, la primera es va realitzar el 22 de març i la darrera el 7 d'octubre

ESTACIÓ D'ANELLAMENT D'ESFORÇ CONSTANT AL PARC NATURAL DE MONDRAGÓ 2017

Cristina Fiol Paris
José Luis Martínez Martín
Desembre 2017
balearswildlife@gmail.com

En el període estudiat de 2017 s'han capturat per anellament científic 18 espècies diferents d'aus tornant als nivells de 2006 i 2007 i per tant disminuint en riquesa respecte a 2015 i 2016

En el mes de setembre s'instal·laren 10 caixes per quiròpters en diferents punts de finques públiques del Parc.

3.4.3 Seguiment de les aigües dels estanys

L'objectiu d'aquest programa és realitzar el seguiment de la qualitat de les aigües dels estanys de s'Amarador i de ses Fonts de n'Alis.

S'han realitzat quatre mostrejos al llarg de l'any, d'acord amb el pla de mostreig corresponent a 2017 definit per la Direcció General de Recursos Hídrics.

El seguiment de la qualitat de les aigües s'ha duit a terme a dos punts de l'estany de s'Amarador i a dos punts de l'estany de ses Fonts de n'Alis. Les mostres s'han entregat al Laboratori de l'Aigua de la Conselleria i una vegada analitzades s'han entregat els resultats al parc natural.

3.4.4 Manteniment de la base de dades de biodiversitat

Els treballadors del parc han recollit les observacions naturalístiques durant les visites al parc. Les observacions ornitològiques més destacades es detallen a continuació:

- *Hydrocoloeus minutus* “gavinó”: 16/02 trobat un exemplar mort a la platja de s'Amarador. Catalogat com a hivernant i migrant rar a Mallorca.
- *Nycticorax nycticorax* “orval”: 16/03 un exemplar a s'Estany de Ses Fonts de n'Alis. Migrant moderat a Mallorca, però rarament observat a Mondragó.
- *Cecropis daurica* “oronella coa-rogenca”: Del 18/05 al 01/06 una parella intenta criar a la zona de Ses Fonts de n'Alis, finalment sense èxit. Migrant escàs, ha criat accidentalment a Mallorca en molt poques ocasions. És el primer intent de cria d'aquesta espècie al PN de Mondragó.
- *Netta rufina* “becvermell”: 20/07 un exemplar present a l'estany de s'Amarador. Espècie escassa, reintroduïda a Mallorca el 1991. 1ª cita al Parc.
- *Recurvirostra avosetta* “bec d'alena”: del 25/09 al 28/09 un exemplar present a l'estany de Ses Fonts de n'Alis. Estival i migrant escàs.

3.4.4 Programa de foment de la investigació al parc

L'objectiu d'aquest programa és ampliar la informació científica disponible sobre el parc.

El passat setembre de 2017 l'educador Jordi Amengual Català, durant la preparació d'una activitat al jaciment prehistòric de Ses Coves del Rei, casualment trobà dues pedres en superfície, que semblaven ésser alguna mena d'eines lítiques prehistòriques. La troballa tengué lloc molt a prop d'allà a on el mateix treballador del Parc trobà un any abans un fragment de ceràmica d'època calcolítica (veure memòria del Parc Natural de Mondragó de l'any 2016).

Per confirmar la possibilitat de que fossin eines prehistòriques autèntiques es posà en contacte amb el responsable de l'àrea de prehistòria de la UIB el Dr. Manuel Calvo Tries. El 6 de novembre es reuneix a la UIB amb el Dr. Manuel Calvo que li confirma que efectivament es tracta de dues peces lítiques manufacturades en època prehistòrica. La més gran no seria en si mateixa una eina sinó el cor de la pedra d'on se n'han tret a base de percutir-hi amb una altra pedra llesques tallants que si que eren emprades com a eines per tallar o escorxar. La més petita si que sembla que podria ésser una eina o una part d'una eina per tallar o escorxar. No se'n pot precisar la cronologia amb exactitud degut a que no s'ha excavat el jaciment i a que aquest tipus de materials es poden trobar a Mallorca des de el Calcolític fins a l'època talaiòtica, això és entre el 2500 AC i el 123 AC.

També ens informa que ja que estan descontextualitzades, les peces poden ésser custodiades pel Parc i mostrar-se en les visites guiades al jaciment.

3.5. Àrea de participació

3.5 Àrea de participació

L'àrea de participació inclou totes les actuacions encaminades a difondre els valors del parc natural entre la població, així com fomentar la seva integració dins la societat, especialment la local.

3.5.1 Programa de comunicació

L'objectiu d'aquest programa és el de donar a conèixer el parc a la societat i difondre les seves possibilitat d'ús públic i les activitats de gestió realitzades.

Cada mes es fa difusió de les activitats d'agenda programades en les xarxes socials i a la web balearsnatura.com. Així mateix també es difon la informació per correu electrònic.

A les xarxes socials també es fa difusió d'aquelles actuacions de gestió considerades més destacades, tant al facebook i twitter de la Conselleria com als de l'Ibanat.

Durant tot l'any es recullen les notícies de premsa que surten als mitjans de comunicació, tant aquelles referents directament amb el parc natural de Mondragó, com aquelles notícies més generals relacionats amb les espais naturals protegits (veure recull de premsa 2017).

Aquestes són les notes de premsa emeses per la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca durant l'any 2017 relacionades amb el parc natural de Mondragó.

Notes de premsa

Dia i hora d'emissió: 23/04/2017, 11:00

Tipus de comunicat: Nota Informativa

Emissor: Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat

El Parc Natural de Mondragó du a terme tasques de conservació a la zona de ses Fonts de n'Alis i del caló des Burgit

Les tasques han consistit en la retirada de flora al·lòctona, que constituïa una amenaça greu per a la biodiversitat de l'espai natural

<http://www.caib.es/govern/pidip/dadesComunicat.do?lang=ca&codi=8976920>

Dia: 24/05/2017

Tipus de comunicat: Nota informativa

Emissor: Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca

La Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca millora la mobilitat al parc natural de Mondragó

S'ha editat un fulletó amb els accessos recomanats per arribar a aquest espai natural protegit i ha instal·lat nova senyalització

Amb aquestes mesures es pretenen fomentar els dos accessos principals i reduir el flux de vehicles per vies o camins secundaris, el qual provocava problemes circulatoris i de seguretat

<https://www.caib.es/pidip2front/jsp/ca/fitxa-convocatoria/8987930>

Dia: 18 de novembre de 2017

Hora: de les 10 h a les 13 h

Tipus de comunicat: Convocatòria

Emissor: Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca

El Parc Natural de Mondragó celebra 25 anys amb un programa d'activitats Dia: dissabte 18 de novembre 2017

El conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, Vicenç Vidal; el director general d'Espais Naturals i Biodiversitat, Miquel Mir, i el director gerent de l'Ibanat, Joan Ramon assisteixen a la diada d'activitats programades per commemorar el 25è aniversari de la declaració del Parc Natural de Mondragó.

<http://www.caib.es/pidip2front/jsp/ca/fitxa-convocatoria/strongel-parc-natural-de-mondragoacute-celebra-25-anysstrong>

3.5.2 Programa de voluntariat

Les activitats de voluntariat ambiental que es desenvolupen dins el parc natural tenen com a objectiu la promoció i participació de totes aquelles entitats cíviques o associacions interessades en la conservació del medi i la difusió de valors ambientals. Les tasques que es duen a terme amb grups de voluntariat s'emmarquen principalment dins objectius de conservació i restauració dels hàbitats o manteniment d'infraestructures i equipaments.

La col·laboració i relació amb entitats com Greenpeace, Associació s'Alzina, Creu Roja, etc. constitueix una eina de gestió per a la conservació del parc natural.

Del 2017, com en anys anteriors, es pot destacar la participació en tasques de manteniment de repoblacions fetes en anys anteriors dels alumnes de l'IES Santanyí. Amb aquesta col·laboració s'ha aconseguit implicar els alumnes del municipi en les tasques de conservació del parc.

Al llarg del 2017 s'han desenvolupat 5 accions de voluntariat en les quals han participat un total de 284 persones:

1. CEIP Mare de Déu de Consolació.

Data: 12 d'abril

Horari: 9.30-12.30h

Participants: 97 alumnes i 12 professors d'infantil i primària.

El voluntariat va consistir en una amollada de tortugues (*Testudo hermanni*) recuperades al COFIB i una plantació. A la zona de s'Hort des Metge se n'amollaren 20 individus i a l'itinerari del mirador de ses Fonts de n'Alis se n'amollaren 40. Després es plantaren una sèrie d'espècies autòctones just darrera la platja de s'Amarador per tal de reforestar la zona, que en els darrers anys quedà afectada pe un cap de fibló i pels efectes de la plaga d'escarabats perforadors, com el *Tomicus*. Entre les espècies plantades destaquen savines, pins, mates, ullastres i aladerns.

2. Fundació La Caixa

Data: 6 de maig

Participants: 47 nins en risc d'exclusió i 12 monitors

Horari: de 10.30 a 12.30h

Es regaren diverses reforestacions fetes els darrers dos anys a la zona de sa Guàrdia den Garrot, degut a que la primavera va ser molt seca i calia mirar d'assegurar la supervivència de les plantes més joves.

3. Greenpeace

Data: 17 de juny

Participants: 11 persones

Lloc: Caló des Savinar

Horari: 9.30 a 12,30h

Va consistir en la retirada de residus, uns 50 kg en total, majoritàriament plàstics, però també fustes i microvidres. Comptà amb 12 participants de l'agrupació Greenpeace.

4 i 5. IES Santanyí

Data: 21 i 22 de novembre

Horari: 90.30-12.30h

Participants:

54 alumnes de 1r d'ESO i 4 professors

43 alumnes de 1r d'ESO i 4 professors

En el marc de la celebració del 25è aniversari de la declaració de Parc Natural de Mondragó, es dugueren a terme dues reforestacions en dues parcel·les d'aproximadament 1.000 m2 ubicades al camí des cap de sa Paret, el que va cap a s'Amarador, de propietat municipal. S'hi han plantaren un centenar d'espècies autòctones per mirar de tornar a recuperar l'estat natural del terreny: pins, savines, ullastres, mates, aladerns, llampúdols, estepa llimonenca, estepa blanca i garlanda. Els alumnes dedicaren un gran esforç a la plantació. Se'ls obsequià amb camisetes commemoratives del 25è aniversari del Parc Natural de Mondragó, que molts d'ells varen voler estrenar.

3.5.1 Programa de Junta Rectora

Durant l'any 2017 s'ha realitzat una Junta Rectora ordinària, dia 28 de juny. Es va informar favorablement les memòries de gestió de l'any 2016 i el programa anual d'execució del 2017.

6. Àrea de manteniment

3.6 Àrea de manteniment

L'àrea de manteniment inclou totes les actuacions que tenen per finalitat mantenir en bon estat els valors, béns, infraestructures i equipaments del parc natural.

3.6.1 Programa de manteniment general

L'objectiu d'aquest programa és mantenir els equipaments i altres béns del parc en bon estat.

Les tasques de manteniment que s'han duit a terme durant el 2017 són:

1. Neteja del centre d'informació i les oficines de Can Crestall i tasques de manteniment necessàries a tots els equipaments del parc. En el mes d'octubre, amb un contracte extern, una brigada de s'Estel de Llevant aixecà un esbaldrec a un tram de paret de la finca pública en el camí d'accés a la platja de ses Fonts de n'Alis.

2. Neteja i retirada de fems dels itineraris i àrees recreatives. Una part d'aquestes tasques durant els mesos d'estiu s'ha realitzat amb una brigada de s'Estel de Llevant. Es tracta dels jornals inclosos com a millora de la proposta econòmica i tècnica del contracte d'explotació d'aparcaments.

3. S'ha redactat un projecte per reparar la teulada principal de Can Crestall.

4. S'han eliminat punts d'abocament il·legal de residus. Durant el mes de març es varen dur a terme tasques de restauració d'un punt d'abocament il·legal a la zona des torrent Fondo. Una vegada retirades unes dues camionades d'enderrocs per part de l'Ajuntament de Santanyí, la brigada del parc realitzà una plantació d'un 30 espècies pròpies de l'hàbitat, mates, ullastres, pins, estepes, aladerns, etc. També instal·laren senyals per recordar la prohibició de llençar-hi residus d'acord amb la normativa de l'espai natural protegit.

També en el mes de març es retiraren residus domèstics localitzats i acumulats en el camí d'accés al caló de Solimina.

5. Neteja i manteniment en bon estat dels calons del parc. En els mesos d'estiu, el personal del Parc Natural de Mondragó en col·laboració amb el servei de neteja de l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental , dugueren a terme una jornada de neteja en el caló des Savinar. Es varen recollir manualment els residus acumulats a la franja litoral i també dins la mar. En total es retiraren 15 sacs de residus antròpics. Es varen treure amb l'ajuda d'una embarcació i es dugueren fins a port i després al punt verd de Santanyí.

3.7 Àrea de vigilància

Aquesta àrea inclou les actuacions de vigilància que es duen a terme al parc per garantir la conservació dels valors naturals i el compliment de la normativa.

3.7.1 Programa de vigilància

La vigilància del parc recau principalment en l'agent de medi ambient que hi està destinat, amb el suport puntual d'altres agents de medi ambient, el qual s'encarrega d'aixecar les actes pertinents en cas de detectar incompliment de la normativa vigent. El personal del parc també participa indirectament en tasques de control i vigilància, i en cas de detectar alguna irregularitat ho comunica a l'agent de medi ambient responsable.

Entre les incidències més destacades de l'any 2017, cal esmentar que s'ha localitzat un abocador al costat del nucli urbà des Cap des Moro i un altre en el camí d'accés al caló de Solimina (que es va netejar el mes de març); durant els mesos de primavera s'obrí un tirany considerable per trepig i rodades de bicicletes per dins el sistema dunar de s'Amarador, en el tancament més proper a l'escala d'accés a la platja des de l'aparcament de ca sa Muda (es corregí instal·lant nous captadors i reforçant el tancament); es pintà de negre una de les senyals instal·lades amb el projecte de millora de la mobilitat (que fou substituïda). Així mateix, cal fer menció de l'increment dels cans a lloure a les platges i a la problemàtica dels nombrosos cotxes, sobretot durant els mesos d'estiu, així com de la sobrefreqüentació de les platges. Com en anys anteriors, s'han donat problemes d'estacionament il·legal de vehicles en camins on l'estacionament hi està prohibit (principalment camins de s'Amarador i de Cala Mondragó-Can Cano).

3.8 Àrea d'administració

L'àrea d'administració conté els recursos materials i les actuacions administratives necessàries per al bon funcionament del parc natural.

3.8.1 Programa de despeses corrents

Durant el 2017 s'ha efectuat el pagament de les despeses corresponents a assegurances, combustible i manteniment de vehicles, taxes, tributs, electricitat, telèfon i vestuari. Algunes d'aquestes despeses es realitzen directament des de les oficines de l'Ibanat de Palma. A les oficines del parc es codifiquen i trameten factures relacionades amb les diferents àrees i programes del parc. Cada mes es realitza una caixa mensual de les despeses menors.

3.8.2 Programa de gestió administrativa

L'objectiu d'aquest programa és realitzar totes les gestions administratives necessàries per a la realització del programa anual d'execució.

Durant el 2017 s'han realitzat tasques administratives diverses:

- Tasques administratives relacionades amb el personal del parc: realització de previsions mensuals de quadrants, quadrants executats, incidències, vestuari, etc.
- Tasques administratives d'atenció al públic, telefònica i presencial a les oficines de Can Crestall.

Així mateix també s'han planificat, coordinat i supervisat les actuacions incloses en les diferents àrees de gestió del programa anual d'execució de 2017, d'ús públic, conservació, manteniment i seguiment.

Des del parc s'han redactat 44 informes al llarg del 2017. En el següent quadre es detallen els expedients tramitats i els motius de sol·licitud d'informe.

TIPUS D'INFORME	QUANTITAT
Informes per a activitats esportives, d'oci o turístiques	11
Informes per a filmació o reportatge fotogràfic	7
Informes per a activitats de voluntariat ambiental	2
Informes sol·licitats per particulars, entitats o administracions per a col·laboracions i per a la investigació	4
Informes relacionats amb possibles infraccions	6
Altres informes o autoritzacions	14

3.8.3 Programa de la botiga del centre d'informació

L'objectiu d'aquest programa és el d'oferir als visitants del parc la possibilitat d'obtenir productes dels espais naturals protegits de les Illes Balears.

Alguns productes que es poden trobar a la botiga són llibres de natura, blocs de notes, llapis, quaderns de natura per pintar, caixes niu, entre altres.

A la següent taula queden reflectides les vendes de l'any 2017, amb els pertinents ingressos mensuals en euros:

	Total articles	Total vendes
Gener	0	- €
Febrer	5	2,50 €
Març	1	0,50 €
Abril	13	13,10 €
Maig	15	29,20 €
Juny	4	16,30 €
Juliol	3	0,60 €
Agost	0	- €
Setembre	6	3,50 €
Octubre	7	26,10 €
Novembre	6	19,60 €
Desembre	0	- €
Total	60	111,40 €

3.9 Àrea de planificació

L'àrea de planificació té com a objectiu planificar adequadament tots els aspectes que intervenen en la gestió del parc mitjançant la redacció dels documents de planificació que estableix la normativa.

3.9.1 Programa d'instruments de planificació del parc

A finals de 2017 per part de la direcció del parc s'ha redactat el programa anual d'execució (PAE) de 2018, en el qual s'hi han detallat cada una de les actuacions a executar al llarg de l'any, agrupades en projectes o programes, que s'han classificat en 10 àrees de gestió.

3.10 Àrea d'avaluació

L'àrea d'avaluació inclou les accions que tenen com a objectiu avaluar els resultats de les accions previstes als documents de planificació vigents, així com l'adequació dels resultats als objectius inicials.

3.10.1 Programa d'avaluació

La principal actuació dins aquest programa és valorar el grau de compliment del programa anual de 2017 mitjançant l'elaboració d'aquesta memòria de gestió, que recull totes les actuacions que s'han realitzat dins cada àrea de gestió, programa i projecte.